

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

SEKCJA CZWARTA

SPRAWA JEZNACH przeciwko POLSCE

SKARGA nr 27580/95

WYROK - 14 grudnia 2000 r.

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Seksja Czwarta), zasiadając jako Izba złożona z następujących sędziów:

Pan A. Pastor Ridruejo, *przewodniczący*,

Pan L. Caflisch,

Pan J. Makarczyk,

Pan V. Butkevych,

Pan J. Hedigan,

Pan M. Pellonpää,

Pani S. Botoucharova, *sędziowie*

oraz Pan V. Berger, *kanclerz Sekcji*,

Obradując na posiedzeniu zamkniętym w dniu 21 listopada 2000 r.,

Wydaje następujący wyrok, który przyjęto w wymienionym terminie:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 27580/95) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, wniesionej do Europejskiej Komisji Praw Człowieka („Komisja”) na gruncie byłego art. 25 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności („Konwencja”), przez obywatela polskiego, Pana Mariana Jeznacha („skarżący”), w dniu 2 maja 1995 r.

2. Skarga została uznana przez Komisję za częściowo dopuszczalną, w dniu 19 stycznia 1998 r. oraz przekazana do Trybunału w dniu 28 października 1999 r., w ciągu trzymiesięcznego terminu wyznaczonego przez byłe art. 32 ust. 1 i 47 Konwencji. Prośba Komisji odnosiła się do byłych art. 44 i 48 oraz do deklaracji, na mocy której Polska uznała obowiązkową jurysdykcję Trybunału (były art. 46). Przedmiotem prośby Komisji było otrzymanie decyzji, czy fakty sprawy wykazały naruszenie przez pozwane Państwo jego zobowiązań na gruncie art. 3 oraz art. 5 ust. 1 Konwencji.

3. W dniu 17 listopada 1999 r. skarżący złożył wniosek o przyznanie pomocy prawnej.

4. W dniu 6 grudnia 1999 r. panel Wielkiej Izby ustalił, że sprawa winna być rozpoznana przez jedną z Sekcji (art. 100 ust. 1 Regulaminu Trybunału). Następnie została ona przydzielona do Sekcji Czwartej (art. 52 ust. 1 Regulaminu Trybunału). W ramach tej Sekcji, celem rozpatrzenia sprawy (art. 27 ust. 1 Konwencji), utworzono Izbę, jak to przewiduje art. 26 ust. 1 Regulaminu Trybunału.

5. W dniu 21 stycznia 2000 r. skarżącemu przesłano dokumenty dotyczące jego wniosku o przyznanie pomocy prawnej. Następnie, zwrócono się do Naczelnej Rady Adwokackiej o udzielenie pomocy skarżącemu w znalezieniu prawnika, który reprezentowałby go w postępowaniu przed Trybunałem.

6. Pismami z dnia 8 i dnia 10 lutego 2000 r. skarżący wyraził niezadowolenie z różnych decyzji dotyczących zarówno aspektów proceduralnych sprawy, jak i jej meritum, podjętych przez organy konwencyjne.

7. Pismem z dnia 27 marca 2000 r. zwrócono się do skarżącego o wyjaśnienie, czy zamierza kontynuować swoją sprawę.

8. W dniu 21 marca 2000 r. Rząd polski („Rząd”) przekazał uwagi dotyczące zasadności sprawy (art. 59 ust. 1 Regulaminu).

9. Pismami z dnia 6 kwietnia oraz z dnia 19 maja 2000 r. skarżący poinformował Trybunał, że zamierza kontynuować sprawę.

10. Pismem z dnia 22 maja 2000 r. skarżący poinformował Trybunał, że nie jest już dalej zainteresowany kontynuowaniem sprawy. W odpowiedzi, zwrócono się do niego pismem z dnia 16 czerwca 2000 r. o zajęcie jasnego stanowiska, czy zamierza kontynuować sprawę. Skarżącemu przypomniano również, że na podstawie art. 37 ust. 1 (a) Konwencji Trybunał może w każdej fazie postępowania zdecydować o skreśleniu skargi z listy spraw, jeżeli okoliczności prowadzą do wniosku, że skarżący nie podtrzymuje swej skargi.

11. Pismem z dnia 29 czerwca 2000 r. skarżący wycofał swoje oświadczenie z dnia 22 maja 2000 r.

12. Pismem z dnia 12 września 2000 r. skarżący poinformował Trybunał, że stracił zainteresowanie sprawą, oraz że nie zamierza kontynuować postępowania.

FAKTY

13. W 1981 r. na cmentarzu wojskowym Warszawa Powązki komitet obywatelski wystawił pomnik upamiętniający około czternaście tysięcy oficerów polskich, wziętych do niewoli jako jeńcy wojenni, a następnie zamordowanych przez władze radzieckie w 1940 r. Skarżący aktywnie uczestniczył w budowie i finansowaniu pomnika. Krótko potem Służba Bezpieczeństwa usunęła pomnik z cmentarza. Skarżący podjął różne kroki celem umieszczenia pomnika na cmentarzu, lecz bezskutecznie. W 1990 r. na cmentarzu postawiono inny pomnik.

14. W dniu 31 sierpnia 1994 r. skarżący spowodował gwałtowną kłótnię w biurze zarządcy cmentarza, żądając wydania mu pierwotnego pomnika. Bezpośrednio potem skarżącego aresztowano, pod zarzutem powodowania zakłócania porządku publicznego i zagrożenia życia oraz okaleczenia. Zabrano go następnie do więzienia Warszawa-Mokotów. W dniu 1 września 1994 r. Prokurator Rejonowy dla Warszawy-Woli aresztował skarżącego do dnia 30 września 1994 r., pod zarzutem usiłowania zabójstwa oraz nielegalnego posiadania broni.

15. W dniu 20 września 1994 r. Prokurator Rejonowy dla Warszawy-Woli umorzył postępowanie karne przeciwko skarżącemu uznając, że z przyczyn psychiatrycznych nie może on odpowiadać karnie. Prokurator zdecydował ponadto, że skarżący zostanie przetrzymany w areszcie, do momentu wydania ostatecznej decyzji sądu w kwestii skierowania go do szpitala psychiatrycznego.

16. W dniu 24 listopada 1994 r. Prokurator Rejonowy dla Warszawy-Woli złożył w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie wniosek o zamknięcie skarżącego w szpitalu psychiatrycznym. Tego samego dnia Prokurator Wojewódzki w Warszawie utrzymał w mocy postanowienie o umorzeniu postępowania przeciwko skarżącemu, w związku z jego stanem psychicznym.

17. W dniu 26 lutego 1996 r. Sąd Wojewódzki w Warszawie oddalił wniosek prokuratora o umieszczenie skarżącego w ośrodku psychiatrycznym.

POSTĘPOWANIE PRZED KOMISJĄ

18. Skarżący wniósł swoją skargę do Komisji w dniu 2 maja 1995 r., zarzucając w szczególności, że w związku z jego podeszłym wiekiem i złym stanem zdrowia nie powinien być aresztowany; że sposób potraktowania go w więzieniu był przyczyną jego poważnych cierpień,

w wyniku czego jego zdrowie poważnie się pogorszyło, oraz że jego aresztowanie było nieuzasadnione.

19. Komisja w dniu 19 stycznia 1998 r. uznała skargę za częściowo dopuszczalną. W swoim sprawozdaniu z dnia 10 września 1999 r. (były art. 31 Konwencji) wyraziła, stosunkiem głosów szesnaście do trzynastu, opinię, że nastąpiło naruszenie art. 3 Konwencji oraz stosunkiem głosów dwadzieścia dwa do sześciu, że w sprawie nie miało miejsca naruszenie art. 5 ust. 1 Konwencji w odniesieniu do aresztowania skarżącego od dnia 31 sierpnia do dnia 20 września 1994 r. Ponadto Komisja wyraziła opinię, stosunkiem głosów dziewiętnaście do dziewięciu, że nastąpiło naruszenie art. 5 ust. 1 (e) Konwencji w odniesieniu do aresztowania skarżącego od dnia 21 września do dnia 25 listopada 1994 r.

PRAWO

20. Trybunał odnotowuje, że skarżący ustawicznie zmieniał swoje stanowiska w kwestii, czy zamierza kontynuować sprawę przed Trybunałem. Pismem z dnia 16 czerwca 2000 r. przypomniano mu, że na podstawie art. 37 ust. 1 (a) Konwencji Trybunał może w każdej fazie postępowania zdecydować o skreśleniu skargi z listy spraw, jeżeli okoliczności prowadzą do wniosku, że skarżący nie podtrzymuje swej skargi.

21. Trybunał odnotowuje ponadto, iż ostatecznie skarżący, w swoim piśmie z dnia 12 września 2000 r., powtórzył, że nie zamierza dłużej kontynuować sprawy.

22. Art. 37 ust. 1 Konwencji, we właściwym zakresie brzmi następująco:

„1. Trybunał może w każdej fazie postępowania zdecydować o skreśleniu skargi z listy spraw, jeżeli okoliczności prowadzą do wniosku, że:

a) skarżący nie podtrzymuje swej skargi;...”

23. W tych okolicznościach Trybunał jest usatysfakcjonowany, że poszanowanie praw człowieka, jak to określa Konwencja oraz protokoły do niej, nie wymaga kontynuowania badania skargi (art. 37 ust. (c) Konwencji).

24. Dlatego też sprawa powinna być skreślona z listy, zgodnie z art. 37 ust. 1 (a) Konwencji.

Z tych przyczyn, Trybunał jednomyślnie

POSTANAWIA SKREŚLIĆ SPRAWĘ Z LISTY.

Sporządzono w języku angielskim oraz notyfikowano na piśmie w dniu 14 grudnia 2000 r., na zasadach art. 77 ust. 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Vincent Berger
Kancelarz

Antonio Pastor Ridruejo
Przewodniczący